GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

PRENUMERATA: Miesięcznie Mk. 5.00. Kwartalnie Mk. 15.00. Za odnoszenie dopłaca się 50 fen. miesięcznie.
Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 6.00. Kwartalnie 18.00.
Cena numeru pojedyńczego 30 fen.

Redakcja i Administracja w Łodzi: Piotrkowska 106. Telefon 199.
Telefon w Warszawie 609.

OGŁOSZENIA: Zwyczajne: 65 fen. za wiersz petitowy jednoszpaltowy stronie sześć szpalt).
Drobne: 10 fen. za wyraz, najmniej 1.00 Mk.
Nadesłane: przed tekstem 2 Mk., w tekście 2.50 fen., po kście 1.60 fen. za wiersz petitowy (str. 4 szp.).
Nekrologi: 1.— Mk. za wiersz petitowy (str. 4 szp.)

Szkodliwe pociechy.

Korespondent paryski „Kurjera Warszawskiego“ podając informacje o stanowisku poszczególnych mężów stanu koalicji w sprawie granic Polski, tak pociesza czytelników: opinja publiczna polska nie powinna się niepokoić. Troszeczkę cierpliwości jeszcze, gdyż sprawa nasza już jest wygrana...

Propaganda p. Filipa Karra, szefa gabinetu p. Lloyd George'a i jego niechęć do nas nie wystarczą, aby Polskę osłabić i tem samem wzmocnić Prusy.

Tego samego dnia, kiedy „Kurjerek“ tak pocieszał swoich czytelników, nadeszły depesze o treści sensacyjnej i bardzo mało uspakajającej.

Dowiedzieliśmy się z nich, że w kwestji granic zachodnich Niemiec, a mianowicie żądań Francji co do przyłączenia zagłębia Saawy, panuje ostra rozbieżność zdań pomiędzy p. Clemenceau a Lloyd George'm i Wilsonem. Rozbieżność ta zaszła tak daleko, iż według informacji niektórych pism amerykańskich, Stany Zjednoczone gotowe są opuścić konferencję.

Część prasy warszawskiej znalazła jednak pociechę i na te informacje, a mianowicie, oświadcza, że są to plotki niemieckie rozsiewane umyślnie, aby kompromitować ententę, waśnić i mącić.

Depeszę umieszczono pod tytułem: „Jak pocieszają się Niemcy“ i przez ten tytuł pocieszono Warszawę. Kto jednak głębiej ujmuje sprawy, tą pociechą zadowolnić się nie może. Starczy ona dla ptasich mózgów, nie wolno jednak zamykać oczu na rzeczywistość i łudzić społeczeństwo.

W swoim czasie za caratu w Rosji istniało wytłomaczenie wszystkich niepowodzeń i klęsk dyplomatycznych czy politycznych mówiono: „Angliczanka gadit“ — (Anglja psuje).

I przez tę maksymę uspakajano opinję.

U nas usiłuje się taką pociechę znaleźć w twierdzeniu że „Szwabka psuje“.

Istotnie, nikt temu nie zaprzeczy, Niemcy prowadzą politykę intrygi i siania waśni, starają się w drodze dyplomatycznej złagodzić ciężar klęski i jej skutki.

Jednakże owo „niemieckie psucie“ nie tłomaczy wszystkiego i nie usprawiedliwia wszystkich. Wszak jednocześnie z depeszami o tarciach na konferencji, mieliśmy wiadomości z prasy francuskiej i angielskiej, że marsz. Foch, który tak niedawno jeden miał tylko argument dla niemców: „Je vais cogner“ (Będę tłuc), teraz w sprawie transportu armji gen. Hallera prowadzi długie układy dyplomatyczne z gen. Hammersteinem, jeździ do Spaa na rozmowy z nimi, wymienia noty i t. d.

W tymże czasie, ze źródeł również paryskich nie berlińskich, mieliśmy wiadomość, że Gdańsk z okręgiem stanowić będzie państewko neutralne, nienależące ani do Niemiec, ani do Polski.

Obie te wiadomości nie są bynajmniej uspakajające i nie potwierdzają informacji „Kurjera Warszawskiego“, że sprawa nasza już jest wygrana.

Tłomaczy się takie trwożne wiadomości po części przez intrygi niemieckie, a skoro to nie wystarcza, przez osobisty wpływ sekretarza Lloyd George'a p. Karra.

W takim razie, jak wytłomaczą ci sami politycy jeszcze jedną bynajmniej nie uspakajającą deklarację kandydata na min. spraw zagranicznych Francji, p. Franklina Bonillona w izbie deputowanych?

Mówca ten krytykował politykę Francji na wschodzie, między innemi w Polsce. I cóż miał najbardziej za złe tej polityce?

Oto, iż gen. Niessel wprzód pojechał do Polski niż do ukraińców i że zbyt przychylnie jest dla polaków usposobiony. Czy i to oświadczenie mamy położyć na karb wpływów p. Karra, lub intrygi niemieckiej i tem zadowolnić się?

W ten sposób nie wolno nam dobrowolnie skazywać się na ślepotę polityczną, nie wolno kołysać się do snu piosenką o tem, że wszystko jest jaknajlepiej. Trzeba zerwać ze śmiesznem ujmowaniem doniosłych problematów politycznych, jako igraszek złych duchów lub prywatnych zabiegów.

Nasza sytuacja polityczna jest poważna i wcale by nie zawadziło, gdyby przedstawiciele Polski w Paryżu nie w prywatnych przedpokojowych, czy salo[...] wych zabiegach, ale corani publico dem[...] kracjom zachodnio-europejskim spra[...] wyświetlili.

Zbyt wiele pocieszeń, może wywo[...] później za dużo rozgoryczenia.

Bądźmy trzeźwi i praktyczni. Te[...] wymaga interes państwowy.

t. r.

Panbolszewizm.

—o—

Pod powyższym tytułem paryski dzie[...] nik „L,Homme Libre“, organ p. Clem[...] ceau ogłasza dokument bolszewicki, uchw[...] lony na tajnem zebraniu, pod przewo[...] nictwem Lenina, a przy współudzi[...] Trockiego, Żukowskiego, Radka i C[...] czeryna. Dokument ten opiewa:

Do reprezentantów i agentów rep[...] bliki sowietów za granicą. Instrukcje [...] gólne.

Praca rewolucyjna partji komu[...] stycznej „bolszewickiej“. Praca orga[...] zacji bolszewickiej za granicą zosta[...] uregulowana w następujący sposób:

1) w zakresie stosunków międzyn[...] rodowych należy a) popierać ruchy szow[...] nistyczne i konflikty narodowe;

b) poprowadzić agitację w celu utrz[...] mania konfliktów międzynarodowych;

c) dokonywać zamachów na repr[...] zentantów państw zagranicznych.

Dzięki tym środkom spowoduje s[...] wybuch nieporządków wewnętrznych, z[...] machów stanu i agitację wzmocnioną [...] duchu stronnictwa socjalno-demokratyc[...] nego.

2) w zakresie polityki wewnętrzn[...]

a) kompromitować wszelkiemi spos[...] bami ludzi wpływowych w kraju, dokon[...] wać zamachów na osoby u władzy, wyw[...] ywać agitację przeciw rządowi, b) pow[...] dować strajki generalne i częściow[...] psuć maszyny, kotły, rozrzucać literatu[...] propagandową. Dzięki tym środkom będz[...] można ułatwić zamachy stanu i opanow[...] władzę. Zresztą pozatem należy trzym[...] się polityki dekretów.

W zakresie ekonomicznym:

a) wywoływać i powstrzymywać stra[...] ki kolejowe, wysadzać w powietrze mos[...] i szyny, robić wszystko w celu zdezorg[...] nizowania transportu;

b) Psuć i przeszkadzać w wysyłan[...] zboża do miast, wywoływać trudności [...] nansowe, zalewać targi fałszywemi ban[...] notami. Tworzyć do tego komitety sp[...] cjalne.

W ten sposób zamieszanie ekon[...] miczne spowoduje katastrofę nieuniknion[...] i zamach stanu spotka się z sympat[...] mas.

4) W zakresie wojskowym:

a) Intenzywna propaganda wśró[...] wojsk. Należy wywoływać konflikty p[...] między oficerami i żołnierzami, powod[...] wać zamachy przeciw wyższym oficero[...]

b) wysadzać w powietrze arsenał[...] mosty, szyny kolejowe, magazyny proch[...] opanowywać transporty surowców prz[...] znaczonych dla fabryk i warsztatów. [...] ten sposób osiągnie się zupełny rozkł[...]

...i i żołnierze przyjmą socjalno-demo-...yczny program robotniczy.

5) Wywiady i szpiegostwo stosownie ...wymagań czasu wojny:

a) Wywiady i szpiegostwo strate-...ne w armji, w fortecach, fabrykach, ...iczanie dokładne sił zbrojnych, znajo-...ść ich usposobienia;

b) wywiady i szpiegostwo taktyczne na froncie i na tyłach;

c) wywiady i szpiegostwo w marynarce: znajomość miejsc pomieszczenia floty, warsztatów okrętowych, podstaw morskich.

Na frontach bojowych.

...munikat polskiego sztabu generalnego

z dnia 4 kwietnia.

Front galicyjski.

Pod Lwowem przez krótki czas ar-...erja ukraińska ostrzeliwała Skniłów i ...lparków. 4-a kompanja 5 go pułku ...choty w wypadzie na Sichów zadała ...aty nieprzyjacielowi, wzięła do niewoli ...oficera, 6 szeregowców i zdobyła 1 ka-...bin maszynowy.

Na południe od Gródka Jagiellońs-...iego między Ebenau a Dobrzanami zwy-...y ogień artylerji i piechoty. Pod Wi-...enką Małą i Zagórzami ożywiona dzia-...łność wywiadowcza.

Nieprzyjaciel przeważającemi siłami ...atakował nasze pozycje pod Nowo-Siół-...em i Radowem. Atak odparto.

Front wołyński.

Ukraińcy zatakowali nasze placówki ...d Stochodem koło Porskiej Wulki. Atak ...parto.

Na innych odcinkach bez zmiany.

Front litewsko-białoruski.

Na wchodzie od Telechan kawalerja ...asza rozpędziła uzbrojone bandy chłop-...ie. Na linji Dobrze—Siedleccy na po-...dnie od Lidy drobne utarczki wysunię-...ch oddziałów.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego
Haller pułk.

Komunikat polski (Poznańskie).

Komunikat głównego dowództwa z d. 4 ...wietnia.

Grupa południowa:

Artylerja niemiecka skierowała wczo-...aj po południu silny ogień na Lipieńkę, ...ąski i Parchanie. Wielowieś, Opoki, ...udziaki i Jeżowo stały pod Ogniem ka-...abinów i kulomiotów. W okolicy Czar-...owa padło kilka min.

Wczoraj o godz. 11 przed południem ...kazał się niemiecki pociąg pancerny w ...niewkowie.

Dziś w nocy odparto atak niemiecki ...a Dębionek i Rudno. Dość ożywiony o-...gień na nasze pozycje między Florenty-...nowem a Frydrychowem. Pod Żuczynem ... wzdłuż toru kolejowego do Nakła u-...tarczki patroli.

Dość silny ogień miotaczy min i ar-...tylerji na dworzec w Rynarzewie i młyn w Chobilinie. Na Trzydomy padło kilka min. Zresztą zwykła strzelanina i słaba działalność lotników.

Grupa zachodnia:

Pod Kamionną odparto atakujący oddział nieprzyjacielski ze stratami dla nieprzyjaciela. Prócz ożywionej działalności lotników niemieckich nad Pierzynami, Miejskim Grójcem i Sępolnem na froncie spokój.

Pod Jeżycami i Murkowem utarczki z patrolami niemieckimi. Zresztą zwykły ogień karabinów do naszych posterunków.

Grupa północna:

Pod Górami, Zaorlą, Sowami i Piaskami odparto silne patrole niemieckie. Pod Kobylą Górą i Myślnią atakował dziś w nocy silniejszy oddział niemiecki, został jednak odparty.

Sulmierzyce były pod silnym ogniem artylerji niemieckiej. Ożywiony ogień z karabinów i kulomiotów na nasze pozycje na reszcie frontu.

Szef sztabu.

Bolszewicy ukraińscy na granicy Galicji(!).

Wiedeń, 4 kwietnia.

(Koresp. „Polonja").

„Mittagszeitung" donosi z Budapesztu, że wedle otrzymanej tam depeszy iskrowej bolszewickie armje ukraińskie stoją już prawie na granicy Galicji. Jedna z tych armii idzie w kierunku na Czerniowce, druga znajduje się w oddaleniu około 20 kilometrów od Wołoczysk.

Wiedeń, 4 kwietnia.

Radjotelegram ukraiński podaje, że armja ukraińska posuwa się ofenzywnie w kierunku Kostiszowa. Wzięto tam jeńców. Atak na Berdyczów został odparty. Czerwona armja ukraińska na terenie operacyjnym Wołoczysk wzięła w czasie od 15 marca kilkaset armat.

Rokowania rozejmowe w Galicji wschodniej.

Kraków, 4 kwietnia.

(P. A. T.)

„Czas" donosi: Członkowie misji amerykańskiej z generałem Lermanem na czele, nie odjechali we środę wieczorem razem z członkami innych misji i prezydentem ministrów Paderewskim z Krakowa, gdyż przed wyjazdem otrzymali telegram od Wilsona, aby się udali do Galicji wschodniej dla wzięcia udziału w rokowaniach rozejmowych.

Gdańsk dla Polski.

Poznań, 4 kwietnia.

(P. A. T.)

Wczoraj wieczorem o godz. 8 odbył ...się na Starym Rynku wielki wiec mani-...festacyjny w sprawie Gdańska. Koło ra-...tusza zgromadził się 15,000 tłum. Wiec ...zagaił dr. Gantkowski, poczem kolejno ...zabierali głos pan Krajna, Sieradzki, Pio-...trowski i red. Marwed, który przeczytał ...przyjętą jednomyślnie rezolucję treści ...następującej:

Zebrani na Starym Rynku Poznania ...na wiecu w dniu 3 kwietnia polacy, za-...niepokojeni w wysokim stopniu wieściami, ...że Gdańsk niema być przyłączony do ...Polski, że istnieją zamiary neutralizowa-...nia go przez umiędzynarodowienie portu ...i dróg kolejowych, wiodących do Polski, ...że Prusy królewskie mają pozostać przy ...Niemczech, oświadczają uroczyście, że ...takie postanowienie cały naród polski ...odczuje, jako pogwałcenie najsłuszniej-...szych swoich praw. Widząc w odcięciu ...Polski od morza pozbawienie łączności ...bezpośredniej ze światem i sprzymierzeń-...cami, uzależnienie gospodarskie państwa ...od Niemiec i poświęcenie rodaków w ...Prusiech królewskich na łup prześladowań niemieckich. Pozostawienie Gdańska ...przy niemcach byłoby uświęceniem gwałtu popełnionego przez prusaków, nie godnem pojęciem sprawiedliwości, na której oparty ma być w myśl zasad Wilsona nowy porządek świata. Naród polski nigdy z neutralizacją Gdańska się nie pogodzi. Przeciwko takiej możliwości uroczyście protestujemy i apelujemy do mocarstw ententy, ażeby nie obalili w nas wiary w swoją sprawiedliwość. Polska bez Gdańska wolną nie będzie. — Naród polski nie spocznie tak długo, dopóki nie odzyska Gdańska, własnego wybrzeża i oswobodzenia Prus królewskich. — Tak przemówienie, jak i rezolucja przerywane były okrzykami tłumu: Nie oddamy Gdańska! Gdańsk jest polski! Gdańsk musi pozostać przy Polsce!

Po odśpiewaniu „Roty" Konopnickiej udał się tłum z pieśnią „Jeszcze Polska nie zginęła" w kierunku placu Wolności, gdzie wygłoszone zostało jeszcze kilka przemówień. Między innymi przemówił, stojąc na armacie, stary weteran z roku 63-go pułk. Józefowicz, poczem tłum na wezwanie urządzających wiec zaczął się rozchodzić.

W łączności z olbrzymim podnieceniem i zapałem patrjotycznym przystąpiła młodzież polska do obalenia pomników hańby. I tak obalono, pomiędzy innymi, pomnik Wilhelma, Bismarcka, Brandenburczyków i Nasenau. Około północy Poznań był gruntownie oczyszczony ze znamion niemieckiej niewoli i uciemiężenia.

—x—

Paryż, 4 kwietnia.

(P. A. T.)

Havas. W wywiadzie udzielonym redaktorowi dziennika „Petit Journal" oświadczył Dmowski, że przyszłość Polski należy od należytego rozwiązania sprawy Gdańska. — Polska pozbawiona Gdańska byłaby zdana na łaskę i niełaskę Niemiec. Jej niezawisłość gospodarcza i polityczna byłaby w wysokim stopniu zagrożona. — Wytworzenie takiej sytuacji przeciwne jest interesom koalicji. Niebezpieczeństwo iredenty niemieckiej w razie wcielenia do Polski Gdańska, oraz ujścia Wisły wcale nie istnieje. — Mieszkańcy miasta, nawet niemcy, zdaje sobie sprawę z tego, że nowy stan rzeczy stworzy dla Gdańska warunki świetnego rozwoju gospodarczego. Podnoszą się głosy oskarżające nas niesłusznie, że nasze żądania rewindykacyjne kryją w sobie dążności imperjalistyczne. Domagamy się tylko tego, co jest koniecznem, ażebyśmy mieli możność niczem nie skrępowanego rozwoju i byli panami naszego własnego kraju.

Górale polscy w Paryżu.

Paryż, 4 kwietnia.

(P. A. T.)

Havas. „Excelsior" ogłasza artykuł, w którym w bardzo przyjaznych słowach podaje wiadomość o przybyciu do Paryża 2 górali polskich w celu zobaczenia się z Wilsonem i p. Clemenceau i przedstawienia konferencji pokojowej żądań ich kraju. Obaj delegaci, a mianowicie Wojciech Halczyn, przedstawiciel północnej Orawy i Piotr Borowy, przedstawiciel ziemi spiskiej byli już na posłuchaniu u Lansinga i Tardieu, którzy dali im zapewnienie, że polska ziemia pozostanie przy Polsce. Zapewnienia te wydają się im jednak nie wystarczającymi i chcą uzyskać obietnicę od samego Wilsona i Clemenceau. Halczyn oświadczył Guillemensowi: Kraj nasz należy do Polski, podobnie jak Alzacja i Lotaryngja do Francji. Jesteśmy zdecydowani użyć wszelkich środków, nawet siły, gdyby nasze słuszne żądania nie zostały spełnione.

Armja Hallera może przybyć lądem.

Propozycje niemieckie.

Berlin, 4 kwietnia.

(P. A. T.)

Wolf donosi, że rokowania w sprawie wylądowania wojsk polskich w Gdańsku nie są jeszcze ukończone. Koalicja kładzie nacisk na szybkie przewiezienie wojsk Hallera. Zachodzi prawdopodobieństwo i wobec tego, iż zaproponowane przez Erzbergera inne wyjście, a mianowicie wysłanie tych wojsk drogą lądową z okolicy Luneville przez Niemcy, Foch rozważy poważnie.

Wiedeń, 4 kwietnia.

(P. A. T.)

„Neues Wiener Tageblatt" donosi z Berlina, że rząd kategorycznie odmawia koalicji prawa przetransportowania wojsk polskich do Gdańska i gotów jest załatwić tę rzecz na innej drodze ale wymaga od koalicji gwarancji. Wczorajsze rokowania między Fochem a Erzbergerem trwały do późnego wieczora.

Bolszewizm w Stanisławowie.

Kraków, 4 kwietnia.

(P. A. T.)

Dzienniki cytują doniesienie pism kijowskich, że w Stanisławowie utworzona została centralna rada robotniczych i chłopskich deputatów. Ukraińscy żołnierze dążą do połączenia się z sowietem węgierskim i ukraińskim rządem sowietów i do walki z państwami burżuazyjnemi, a przedewszystkiem z koalicją, Polską i Rumunją.

Strejki rolne.

Pinczów, 4 kwietnia.

(P. A. T.)

Korespondent PAT donosi, że w niektórych większych majątkach ziemskich wybuchł strejk służby folwarcznej. Przebieg strejku spokojny.

Lublin, 4 kwietnia.

(P. A. T.)

„Ziemia lubelska" donosi, że strajk rolny objął niemal wszystkie folwarki w okolicy Zamościa. Agitatorzy nie czekając na wprowadzenie przez Sejm reform agrarnych prowadzą na swoją rękę politykę, podburzając służbę folwarczną do strajku. Agitacja obecna skierowana jest przeciwko Sejmowi.

Otwarcie uniwersytetu w Krakowie.

Kraków, 4 kwietnia.

(Kores. „Polonja").

Senat akademicki uniwersytetu Jagiellońskiego powziął jednogłośną uchwałę, ażeby podjąć wykłady w półroczu letniem, z tem jednak, że podjęcie wykładów na poszczególnych fakultetach nastąpi w miarę możności. Przyjmowanie zgłaszających się słuchaczy zależne będzie od tego, czy spełnili obowiązek narodowej służby wojskowej.

Ultimatum koalicji do Węgier.

(P. A. T.)

Wiedeń, 4 kwietnia.

„Achtuhrblatt" donosi, że podróż generała Smitha do Węgier stoi w związku z pewnego rodzaju ultimatum, jakie koalicja podyktowała Węgrom. Koalicja zażądała, aby zgromadzenie narodowe, wyszłe z powszechnych wyborów, zadecydowało, czy uznaje obecny porządek.

Wojska koalicyjne w drodze na Węgry.

Wiedeń, 4 kwietnia.

(P. A. T.)

B. K. donosi z Amsterdamu: Biuro prasowe „Radjo" podaje informacje, że siły koalicyjne w drodze na Węgry wylądowały w Konstyncy.

Wiedeńczycy w czerwonej gwardji.

Budapeszt, 4 kwietnia.

(P. A. T.).

B. K. donosi: Po południu przybył tu pociąg specjalny wiozący 1200 wiedeńczyków, którzy jako ochotnicy zgłosili się do szeregów czerwonej gwardji.

Pozdrowienie komunistyczne.

Budapeszt, 4 kwietnia.

(Kor. „Polonja").

Od komunistów czesko-słowackich z Kijowa nadeszła tutaj depesza w której czesko-słowaccy komuniści znajdujący się w Rosji i na Ukrainie przesyłają bratniemu rządowi budapeszteńskiemu pozdrowienia. W depeszy jest powiedziane, że bliską już jest chwila w której czecho-słowaccy komuniści wrócą do Czech, ażeby położyć kres rządowi burżuazji.

Postanowienia rady czterech.

Paryż, 2 kwietnia.

(P. A. T.)

Dep. Havasa. Obrady odbywane codziennie przez radę 4-ch postępują bardzo raźno naprzód. Zdaje się, że lewy brzeg Renu będzie zneutralizowany i poddany okupacji aż do chwili uiszczenia przez niemców odszkodowania żądanego przez Francję i Belgję. Zgodzono się również co do przyznania Francji prawa eksploatacji węgla z zagłębia Saary tytułem odszkodowania. Dotychczas jeszcze nie ustalono cyfrowo kwoty szkód, jakie mają być powetowane. Na razie idzie przedewszystkiem o określenie natury szkód, nie zaś samej cyfry odszkodowań, jakie będą zapłacone. Niemcy w żadnym razie nie otrzymają zezwolenia na zapłacenie odszkodowania przez dostawę surowców i wyrobów przemysłowych.

„Francuski imperjalizm i polski nacjonalizm".

Berlin, 4 kwietnia.

P. A. T.).

Tel. iskr. stacji pozn. Doniesienie o wielkich siłach bolszewickich na zachodnim froncie wykorzystują Francja i polacy, jako pretest dla usprawiedliwienia francusko-polskiej polityki wśród aljantów. Francuski imperjalizm i polski nacjonalizm, mają zwrócone ostrze przeciw Niemcom i Rosji i stanowić mogą negację ligi narodów.

Rozczarowanie prasy francuskiej co do rokowań o Gdańsk dowodzą, że francusko-polskie zamysły byłyby bliskie urzeczywistnienia i faktycznie urzeczywistniłyby się, jeśliby w tej sprawie mieli decydować tylko Clemenceau i Paderewski.

Losy zagłębia Saary.

Paryż, 4 kwietnia.

(P. A. T.)

Tel. iskr. stacji pozn. Konferencja odbyta we środę rano, przez 4 naczelników państwa odbyła się u Wilsona. — „Temps" zauważa, że sprawa Nadrenji i zagłębia Saary nie jest dotąd rozstrzygnięta przez radę 4 ch.

Co się tyczy zagłębia Saary, to decyzja będzie mogła zapaść nie wcześniej

ak we czwartek popołudniu, ponieważ rada 4 uważa za konieczne zbadać projekt państwowego ustroju, który otrzymać mają dane okolice.

Węgiel dąży do żelaza.

Prasa angielska popiera żądania Francji.

Lyon, 4 kwietnia.

(P. A. T.)

Tel. iskr. stacji pozn. Prasa angielska uznaje słuszność żądań francuskich odnośnie do osiągnięcia gwarancji i odszkodowań.

„Morning Post" pisze, że skoro przemysł francuski został przez niemców rozmyślnie zniszczony, Francja ma prawo żądać nie tylko Alzacji i Lotaryngji, które jej dadzą żelazo, lecz całe zagłębie Saary, któreby jej dostarczyło potrzebnego węgla do wytapiania rudy, bez czego ruda byłaby jej niepotrzebna. Jest to niejako prawem fizycznem, że węgiel dąży do żelaza, a żelazo do węgla.

Stanowisko Niemiec w sprawie Polski.

Nauen, 4 kwietnia.

(P. A. T.)

(Iskr. stacji warszaw.). Wielkie wrażenie wywołało zachowanie się Niemiec w sprawie Polski, a w szczególności stanowisko niezależnych socjalistów, którzy zwrócili się stanowczo przeciw zakusom polskim na dzierżawy niemieckie i próbom ententy, by spór o Gdańsk i polski korytarz wyzyskać we własnym interesie celem zaatakowania Niemiec od wschodu pod względem gospodarczym i politycznym.

(P. A. T.)

Berlin, 4 kwietnia.

Stacja iskrowa w Nauen rozsyła następującą depeszę: Depesze z Lugdunu donoszą, że można się było spodziewać, że Niemcy w sprawie Gdańska ustąpią. Można się tego było spodziewa po depeszy wysłanej z Nauen. Służba propagandowa w Nauen nie wysłała jednak ani jednego słowa, któreby nie odpowiadało stanowisku kół rządowych w tej sprawie.

Niemcy na podstawie tej noty gotowe są do rokowań. Stanowczo jednak nie przyjmą załatwienia kwestji Gdańska ani w sposób dyktatorski ani dyplomatyczny paryskiej rady 4-ch ani też nie ulękną się siły marszałka Focha. Wobec stosowanych przez Francję, Środków zastraszenia względnie złagodzenia trwają Niemcy przy swoich oświadczeniach, iż zdecydowane są przeczekać czy sojuszniey zdecydują się na zniszczenie całego dzieła pokojowego zpowodu wydarzeń, wywołanych przez żądanie francusko-polskie bez rzeczowej konieczności.

(P. A. T.)

Warszawa, 4 kwietnia.

Radjotelegram do Berlina pochwycony przez stację poznańską: Do Spaa, zagranicy i ludów Ameryki. Nie będzie pokoju lecz walka zaciekła, jeżeli w przeciwieństwie zasad Wilsona terytorja niemieckie będą wydane Polsce, albowiem niema w świecie mocy, któraby zdołała uniemożliwić ludności niemieckiej Niemiec wschodnich walkę w obronie ojczyzny. Podpisany okręg Brzezno i Prusy wschodnie.

Kto rządzi w Cieszynie?

Cieszyn, 4 kwietnia.

(P. A. T.)

Cieszyńska rada narodowa komunikuje: Clemenceau przysłał do rządu w Warszawie i Pradze następujący telegram:

Oddaję misji ententy w Cieszynie prawo rozstrzygania ewentualnych sporów między czechami i polakami.

Z powodu tego telegramu utworzono komisję polsko-czeską i ustalono, że ma ona za zadanie wyrównywania sporów między polakami a czechami. W razie nie osiągnięcia porozumienia orzeczenie komisji ententy ma chwilowo moc obowiązującą. Pozatem polacy, jak i czesi, mają prawo odwoływania się do swoich rządów.

Ukraina nie uznaje konsulów.

Paryż, 4 kwietnia.

(P. A. T.)

Tel. iskr. stacji pozn. Rakowski wysłał do Kijowa, do przedstawicieli państw zagranicznych zapytanie czy mają oni prawo do reprezentowania swoich państw. Syndykat konsulów odpowiedział, że konsulowie uważają się za milcząco akredytowanych u ukraińskiej władzy sowieckiej tak samo, jak to było za czasów dyrektorjatu.

Rakowski odpowiedział, że mógłby ich tylko wtedy uważać za legalnych przedstawicieli swoich państw, jeśliby rząd ukraiński mógł również posłać reprezentantów Ukrainy do krajów, w których oni są przedstawicielami. Rakowski prosił radjotelegraficznie o odpowiedź w powyższej sprawie.

Litwa chce walczyć z bolszewikami.

Paryż, 4 kwietnia.

(P. A. T.)

Iskr. stacji pozn. Sojusznicza misja wojskowa na Litwie wróciła do Kowna. Ludność zgotowała jej gorącą owację i żądała od oficerów wydania broni na walkę z bolszewikami. Szef misji oświadczył, że sprzymierzeni wezmą pod uwagę życzenia kraju i dostarczą potrzebnych środków dla ludności.

Podjęcie rokowań w Spaa.

Wiedeń, 4 kwietnia.

(P. A. T.)

Biuro Korespondencyjne donosi z Paryża: Foch o godzinie 8 i pół wieczorem przybył do Spaa a o 9 i pół wieczorem odbył konferencję z Erzbergerem w wagonie kolejowym w obecności generała Veygand i tłómacza. Konferencja trwała 50 minut. Marszałek Foch wyłuszczył postanowienia koalicji, poczem Erzberger tym pierwszym krokiem widocznie mocno zaaferowany powrócił do swego pociągu i godzinę konferował z generałem Hammersteinem.

Termin zawarcia wstępnego pokoju.

Paryż, 4 kwietnia.

(P. A. T.).

Dep. Havasa. Na obiedzie związku dziennikarzy wygłosił Pichon mowę, w której oświadczył, że zdaniem jego pokój wstępny przyjdzie do skutku przed Wielkanocą.

—x—

Warszawa.

—x—

(Telef. od naszego korespondenta).

Przygotowania do przybycia wojsk

Polskie Tow. Czerwonego Krzyża na skutek zlecenia departamentu sanitarnego minist. spraw wojskowych rozpoczęło przygotowania z powodu mającego nastąpić przybycia armji Hallera. Na czas wyładowania i przewozu wojsk tych w Mławie przy linji kolejowej urządzona będzie poczekalnia dla chorych i rannych żołnierzy, a w Modlinie—poczekalnia i herbaciarnia dla pokrzepiania się przybywających.

Nowe linje telefoniczne Warszawa — Kraków.

Komisja komunikacyjna w dniu 9-ym bieżącego miesiąca obradować będzie nad sprawą dwóch nowych bezpośrednich linji Warszawa—Kraków. Cała prasa, zarówno warszawska jak i krakowska energicznie domaga się uskuteczniania tego projektu.

Reorganizacja milicji ludowej.

Do komisarzy rządowych został wysłany okólnik treści następującej: W krótkim czasie nastąpi reorganizacja i dyzlokacja milicji ludowej w myśl następujących zasad: 1) Komendy okręgowe milicji ludowej, jako nie przystosowane do administracyjnego podziału kraju zostaną zlikwidowane. Likwidacja zostanie przeprowadzona stopniowo. Co do likwidacji każdej z komend wydany będzie osobny rozkaz z oznaczeniem ostatecznego terminu likwidacji. 2) Milicja ludowa, jako organ bezpieczeństwa publicznego, opłacany w całości przez rząd, pozostawiony będzie jedynie w tych powiatach i miastach, gdzie zachodzi potrzeba wzmocnienia miejscowej służby bezpieczeństwa—policji komunalnej. Za takie uważane są te powiaty i miasta, gdzie milicja ludowa strzeże więzień, magazynów i gmachów publicznych, lub gdzie bezpieczeństwo publiczne szczególnie jest zagrożone (bandytyzm). 3) Milicja ludowa pozostanie wreszcie w tych powiatach i miastach, które zdecydują się zatrzymać ją u siebie na zasadach gospodarczych policji komunalnej i w ramach etatu tej ostatniej. Możliwe jest zresztą jednostkowe przechodzenie funkcjonarjuszy do policji komunalnej. W ten sam sposób uregulowana będzie sprawa posterunków żandarmerji.

Szmalec amerykański na spekulację.

Wczorajszy (piątkowy) „Przegląd wieczorowy" donosi, że szmalec amerykański w ilości 600 tysięcy funtów miesięcznie dostaje się do rąk spekulantów, którzy urządzają z nim „pasek".

Żądania fryzjerów.

Związek fryzjerów w Warszawie uchwalił zażądać od pryncypałów zaprowadzenia 8-mio godzinnego dnia pracy, oraz podwyżki płacy o 75 procent.

Obrady Sejmu.

(Sesja pierwsza, posiedzenie XXV)

Przebieg obrad.

Początek o godz. 3 minut 15.

Po odczytaniu spisu interpelacji, przystąpiono do dalszych rozpraw nad kresami wschodnimi.

P. Kamieniecki (PZL): Ze wschodu nachodzą

wiadomości przejmujące i budzące grozę.

Pierwszym zadaniem naszym wobec tego jest wezwanie wojska polskiego i rządu do najsilniejszej akcji celem niesienia pomocy. Tego żołnierza polskiego wyczekuje tamtejsza ludność bez różnicy narodowości. Pozatem mówca uważa, że w tej chwili sprawa wschodnia

nie dojrzała jeszcze

do tego by ustalić granice. Podstawą musi być oczywiście porozumienie z narodami tam zamieszkałymi.

Jedyne stanowisko, na którem możemy się utrzymać jest stanowisko desaneksji, to jest granicy z roku 1772.

Co do

granic zachodnich

to specjalnie ważne są na południu Cieszyn a na północy Gdańsk. Mówca nie wie, jakiej narodowości jest węgiel, który się kopie w Karwinie, ale ta ludność, która tam mieszka jest taka sama polska, jak my tu w izbie. Co się tyczy Gdańska to ten wylot morski wszystkich naszych dróg wodnych nie może pozostać po za granicami Polski. Mówca wnosi

następującą rezolucję:

Stwierdzając że posiadanie Gdańska wraz z dostatecznie szerokim wybrzeżem morskim jest koniecznym warunkiem polskiego zjednoczenia i samodzielności polskiej, Sejm wzywa rząd, aby dołożył wszelkich starań celem przyłączenia Gdańska do Polski.

P. Władysław Dąbski: Z części Galicji okupowanej przez rusinów nadchodzą straszne wiadomości o cierpieniach ludności polskiej. Jedyną nadzieją tych ludzi jest ten Sejm.

Mówca wykazuje, że

wogóle niema ukraińców,

ani Ukrainy, że tam gdzie panowała przedtem Rosja są tylko szmyzmatycy, mówiący po rosyisku, w Galicji zaś są tylko rusini. Według statystyki w Galicji wschodniej jest 1½ miljona polaków, a 3 miljony rusinów, z tych 600,000 moskalofili a nie ukraińców, a drugie tyle przyznaje się do narodowości polskiej. Dalej jest to ludność tak zmieszana, że na samych krańcach Galicji są obszary wybitnie polskie.

Wogóle liczyć się z tym wypada, że państwo rosyjskie ostatecznie

znów się skonsoliduje

i wtedy te ziemie, które tak wspaniałomyślnie chcemy ustąpić na rzecz ukraińców przypadnie państwu rosyjskiemu, które stanie tuż pod Lwowem.

Rusini teraz zabiegają o względy ententy. Ale wiemy dobrze, że oni trzymają i trzymać będą z niemcami. Mówca pragnie gorąco sojuszu z ententą, ale nie rozumie, dlaczego ukraińcy, którzy przecież strzelali do misji ententy i potem zerwali z nią rozejm, obecnie znajdują się w Paryżu. — Mają podobno zwalczać bolszewizm. Ale niech to nie dzieje się ze szkodą żywotnych naszych interesów.

Pos. Weinzieher mówi między innymi: Pierwszym państwem, które poda dłoń przyjazną Rosji będzie Francja. — Francja wróci do swej przyjaźni z Rosją, bo zresztą Francja ma zbyt wiele kapitałów zaangażowanych w Rosji, ażeby była obojętną na to, co się tam dzieje. „Przyjaciele naszych przyjaciół są naszymi przyjaciółmi, więc zapewne będziemy w przyjaźni z Rosją, chociaż to będzie przyjaciel, któremu trzeba będzie dobrze patrzeć na ręce. Dla rozwoju naszego przemysłu ta przyjaźń będzie korzystna, przemysł jak przed wojną będzie zaspakajał rynki wschodnie. Trzeba, żeby masy ludu białoruskiego i rusińskiego czuły, że im w obrębie państwa polskiego lepiej i wygodniej, niż w Rosji. Tego nie można uzyskać ani represjami, ani bagnetem, ani żandarmem.

Mówca przechodzi do sprawozdania komisji spraw zagranicznych i zwraca uwagę na to, że tam niema wcale mowy o ludności żydowskiej, mianowicie w zdaniu, które głosi o potrzebie swobodnego wypowiedzenia się ludności polskiej, białoruskiej i litewskiej. Tymczasem ludność żydowska w gub. wileńskiej i mińskiej dochodzi do 17 proc.

Na zakończenie oświadczył mówca w imieniu narodowości żydowskiej, że wszyscy jej członkowie zawsze będą szli ręka w rękę z tymi przedstawicielami narodu polskiego, którzy pomni wielkich ideałów przeszłości polskiej będą stale dążyli do zniesienia w państwie polskiem wszelkiego ucisku nie tylko politycznego, ale i narodowego i ekonomicznego.

Sprawozdawca pos. Grabski zaznaczył, że w tej chwili rezygnowanie z jakiejkolwiek części Galicji nie pomaga sprawie naszego wojska i polityki zagranicznej.

W głosowaniu przyjęto sprawozdanie komisji bardzo znaczną większością. Poczym odbyło się

głosowanie nad rezolucjami.

Rezolucję w sprawie przyłączenia do Polski Warmji i Mazowsza pruskiego, rezolucję w sprawie całości Galicji i autonomji narodowej rusinów w Galicji, rezolucję w sprawie wyzwolenia z najazdu bolszewickiego północno-wschodnich dzielnic polskich z ich stolicą Wilnem przyjęto.

Wreszcie uchwalono jednomyślnie rezolucję p. Kamienieckiego w sprawie przyłączenia Gdańska do Polski.

Pos. Dąbski prosi o wzięcie natychmiast pod obrady sprawozdania o wniosku nagłym p. Witosa w sprawie stosunków w armji.

Izba godzi się na to i przyjmuje rezolucję komisji jednogłośnie bez dyskusji.

Z kolei przystąpił Sejm do obrad nad stanem wyjątkowym, a przedewszystkiem do sprawozdania komisji nad wnioskiem p. Daszyńskiego

o zniesieniu stanu wyjątkowego

i sądów doraźnych w całym państwie.

Sprawozdawca pos. Skulski:

Rząd motywował utrzymanie stanu wyjątkowego

tym, że inaczej trzebaby uwolnić wszystkich internowanych, a więc agitatorów bolszewickich, szpiegów niemieckich i różne męty społeczne. Dalej niemożliwym by było zwalczanie bolszewizmu. Nadto komisja uważała, że uchwała Sejmu w myśl wniosku p. Daszyńskiego mieściłaby w sobie także wskazówkę na przyszłość, że rząd nie może stosować stanu wyjątkowego w celu zabezpieczenia ładu w państwie nawet w wypadkach, w których uważa to za konieczne. Rząd nasz nie budzi obawy, aby zbyt pohopnie szafował stanem wyjątkowym i nadużył jego postanowień.

Bardzo demokratyczne ordynacje wyborcze są rękojmią, że reformy jakie Izba zamierza przeprowadzić rychło uzdrowią nasze stosunki społeczne. Ale nato trzeba czasu, spokoju i ładu w państwie. W duchu tych zasad większość komisji proponuje, aby nad wnioskiem p. Daszyńskiego Sejm przeszedł do porządku dziennego.

P. Żuławski (sprawozdawca mniejszości): Stan wyjątkowy wprowadzony został przez poprzedni rząd wówczas, kiedy naprawdę w państwie zapanowały stosunki wyjątkowe. Od tego czasu minęły 3 miesiące i

stosunki się najgruntowniej zmieniły

Mimo to jednak stan wyjątkowy w całej pełni został utrzymany, a nawet rozciągnięty na całe Królestwo Polskie.

Korzystanie z praw obywatelskich, a bolszewizm to są rzeczy nadto odrębne. Sejm nie może pochwalić sprawowania rządów przez bagnety, kajdany i kryminały. Obiecujemy reformy a tymczasem rząd zabiera wszystko co dotychczas dano. Jeżeli rząd wśród niesłychanie łagodnego usposobienia ludności rządzić nie umie, to

taki rząd wogóle rządzić nie powinien.

Na stosowanie stanu wyjątkowego poglądy mogą być różne, ale skutki stosowania są zawsze te same. Zwracamy się wyłącznie przeciwko klasie robotniczej. Stan wyjątkowy jest

uświęceniem tego systemu,

który w Polsce w tej chwili panuje. Minister spraw wewnętrznych sam powiedział, że stosując stan wyjątkowy, aby go można stosować bez szkody dla ludności, trzeba bardzo dobrego i wytrawnego aparatu urzędniczego, a służba bezpieczeństwa naszego, w zupełności nie dopisała, bo jest przesiąknięta duchem dawnej polityki państw zaborczych. Dla tego też skutki stosowania stanu wyjątkowego będą inne niż te, których się Panowie spodziewacie. Z tego powodu mniejszość komisii złożyła wniosek, ażeby wezwać rząd do natychmiastowego zniesienia stanu wyjątkowego. (Na prawicy: Nic z tego nie będzie).

Następnie sekretarz odczytuje interpelację p. Daszyńskiego i tow. oraz p. Fichny i tow. w sprawie stanu wyjątkowego.

Zabiera głos min. spraw wewnętrznych Wojciechowski. Przyznaje, że wyraz „stan wyjątkowy" niemile brzmi dla ucha polskiego, lecz dzisiaj

trzeba sprawę traktować inaczej,

mając na oku to, że ten stan stosuje polski minister spraw wewnętrznych, że rada mini-

strów go przyjęła i w komisji **sejmowej** uzyskał ten wniosek większość.

Minister wskazuje na położenie obecne Polski, zagrożonej przez drapieżnych sąsiadów i oświadcza, że wprowadzając stan wyjątkowy uczynił to nie z punktu widzenia wewnętrznych stosunków społecznych, lecz z punktu widzenia

potrzeb państwowych

zabezpieczenia i utrwalenia niepodległości. Rzut oka na listę osób internowanych pokazuje, że są to ludzie, którzy którzy przeważnie niczem nie są związani z narodem polskim.

Mogę zapewnić Sejm, że uczynię wszystko, żeby ludność nie miała z tego powodu udręki. Wydałem jedno rozporządzenie, by wszystkie czasopisma wydawane w Zagłębiu Dąbrowskiem i Lublinie przez partje komunistyczne zawiesić, bo to jest pokarm dla organizmu naszego niezdrowy. Jeżeli chodzi o fakty, które motywują tego rodzaju zarządzenia, to muszę przytoczyć raport z Zagłębia, z którego wynika, że agitatorzy za zgładzenie oficera przeznaczyli 1000 mk. nagrody a za zgładzenie żołnierza 100 mk. Raporty mówią także o ciągłym teroryzowaniu robotników przez komunistów.

M a r s z a ł e k oznajmia, że wpłynął wniosek o otwarcie rozprawy nad odpowiedzią ministra.

Wniosek upadł.

Głos zabiera p. D a s z y ń s k i dziś gdy niema jeszcze stanu wyjątkowego dzieją się rzeczy, od których włosy na głowie stają. Mówca skarży się na stosunki panujące w armji od trzechmiesięcy orgja paskarska święci tryumf a rząd nie znajduje żadnego środka wyjątkowego,

żadnego stanu wyjątkowego na paskarstwo.

Przygotowuje się zamach na dekret o lokatorach, który jest jedyną obroną przeciw lichwie mieszkaniowej. Mówca odczytuje depeszę z Ostrowca, że w powiecie brak żywności i na tym tle były zaburzenia. Wczoraj delegat ministerstwa oświadczył robotnikom, że rząd wprowadzi wkrótce stan wyjątkowy. Komisarz Pierożek, czech, sprowadził wojsko z karabinami maszynowemi, miotaczami min i granatami ręcznymi. Zamyka się fabryki z powodu małej rentowności a na bruk wyrzuca się tysiące robotników. Czemże się różni ta Polska od dawnej Moskwy od dawnej Austrji.

Uchwaliliśmy ostemplowanie banknotów i pożyczkę przymusową. Jugosławja swoje banknoty ostemplowała, tak samo Austrja niemiecka, tak samo Czechy. — Gdzie nasz stempel? Bo chodzi większości o

odsunięcie pożyczki przymusowej,

której nie chcecie dać państwu

Tu w Sejmie traci się czas.

Ludność, która z początku z zapałem patrzała na ten Sejm, nabiera powoli lekceważenia dla niego. Jeżeli nie możemy dotąd dać konstytucji, reformy rolnej i reformy społecznej, to

przynajmniej dajmy prawo,

dajmy możność.

Socjaliści nie przyjmują do wiadomości odpowiedzi ministra, a w związku z referatem jednym i drugim komisji administracyjnej stawiają wniosek.

Sejm uchwala:

1) Stan wyjątkowy zawieszony nad byłym Królestwem Polskiem dekretem z dnia 2 kwietnia r. b. znosi się.

2) Sejm wybierze do dni 5 komisję nadzwyczajną złożoną z posłów i innych obywateli, która ma za zadanie kontrolowania organów państwowych w ich czynnościach urzędowych celem usuwania nadużyć administracyjnych.

3) Żandarmerję wojskową odsuwa się od wszelkiej ingerencji wobec ludności cywilnej i odbiera się jej czynności policji politycznej.

4) Sejm wzywa rząd, aby ścigał aż do środków represji odstraszającej lichwiarzy uprawiających lichwę przy środkach do życia niezbędnych.

5) Sejm wzywa rząd do bezzwłocznego przeprowadzenia pożyczki przymusowej.

6) Sejm wzywa komisję rolną, aby do dni 5 przedłożyła zasadę reformy rolnej.

7) Sejm wzywa odnośne komisje, aby w jaknajkrótszym czasie przedłożyły projekty ustaw o upaństwowieniu kopalń i hut, o objęciu w zarząd państwa całkowitą komunikację, o otwieraniu zamkniętych zakładów przemysłowych, przedsięwzięciu robót publicznych celem zwalczania bezrobocia, o unormowaniu służby kolejowej, o wprowadzeniu w życie dekretu o kasach chorych, o podjęciu wypłacania pensji inwalidom wojskowym i rodzinom po poległych żołnierzach, o wyrównaniu szkód wojennych, poniesionych przez robotników.

8) Sejm nie przyjmuje do wiadomości odpowiedzi pana ministra spraw wewnętrznych na interpelację posłów Fichny i Daszyńskiego.

P. P e r l oświadcza, że nie podobna uznać za rozumną tej uchwały, która teraz na całe królestwo rozciąga stan wyjątkowy. Jeżeli rząd, nie zwracając uwagi na istnienie sejmu bez żadnej nagłej konieczności, uprzedzając decyzję sejmu, sam wziął sobie prawo wprowadzenia stanu wyjątkowego, to popełnił czyn, przeczący zasadom konstytucji.

Z wniosków p. Daszyńskiego obejmujących 8 punktów, odczytał marszałek tylko punkt pierwszy i ostatni, uważając, że tylko te należą do dyskusji i poddał pod głosowanie punkt ostatni. Za wnioskiem tym oświadczyła się mniejszość.

W końcu marszałek zarządził głosowanie nad wnioskiem komisji, który większość Izby przyjęła.

Następnie dla usunięcia wszelkiej wątpliwości poddał marszałek pod głosowanie pierwszy punkt z wniosku p. Daszyńskiego, który upadł.

Wniosek p. Perla wzywający rząd do tego, ażeby bez uchwały Sejmu stanu wyjątkowego nie wprowadzał uzyskał większość. Uzyskały również większość dwa wnioski p. Pużaka, wzywające rząd do natychmiastowego pociągnięcia do odpowiedzialności dowódców wojskowych i funkcjonarjuszy państwowych winnych pogwałcenia prawa stowarzyszeń i zgromadzeń, oraz do natychmiastowego objaśnienia władzom administracyjnym i wojskowym, że zgromadzenia poselskie nie podlegają ograniczeniom i cenzurze.

Marszałek oznajmia, że pan Władysław Kubus, piastujący mandat z okręgu konińskiego złożył ten mandat. Odnośną komisję wezwano do wyznaczenia jego następcy.

Resztą wniosków p. Daszyńskiego uznano za wnioski nowe i odesłane do poszczególnych komisji.

Następne posiedzenie dziś o 10 rano z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawozdanie komisji konstytucyjnej w sprawie uzupełnienia osobistego składu Sejmu z przedstawicielami byłego zaboru pruskiego.

2) Sprawy aprowizacyjne, mianowicie sprawozdanie komisji aprowizacyjnej o zniesieniu kontygentu zbożowego i cen maksymalnych i sprawozdanie tejże komisji w sprawie wywozu środków żywnościowych.

—o—

Kronika sejmowa.

—x—

(Telefonem od naszego sprawozdawcy sejmowego).

Dlaczego ustąpił poseł Rudnicki?

Marszałek Sejmu na wczorajszem posiedzeniu oświadczył, iż poseł Mieczysław Wiktor Rudnicki, wybrany z okręgu ciechanowskiego, jako kandydat endecji, złożył swój mandat. Oświadczenie marszałka jest o tyle nieścisłe, iż p. Rudnicki do złożenia mandatu poselskiego został zmuszony, Specjalna komisja bowiem zbadała wytoczone przeciwko posłowi Rudnickiemu przez liwicę zarzuty, iż w roku 1916 i 17, udzielał on w Rosji władzom policyjnym wiadomości o legjonistach, tam przebywających, bądź też zbiegłych z obozu jeńców. Rudnicki był kilka lat przed wojną sekretarzem redakcji „Gazety Łódzkiej". Wówczas też z zarzutami natury politycznej wystąpił przeciwkonie mu ś. p. Janusz Orliński, art. teatru łódzkiego.

Sprawa reform agrarnych.

Komisja rolna debatowała nad sprawą reform agrarnych. Poseł Stapiński zaznaczył, że projekt rządowy odwleka przeprowadzenia reform rolnych poseł Dąbski, podkreślił punkty styczne w projektach rządowym i klubu Piasta i postawił wniosek. aby podstawą reform był projekt piastowców. Poseł Grabski oświadczył się za reformami, zaznaczył jednak, że należy uskuteczniać je tak, aby nie wywoływały wstrząśnień.

Groźba rozbicia Sejmu.

Z inicjatywy posłów socjalistycznych odbyło się wczoraj wspólne posiedzenie przedstawicieli klubów P.P.S., P.S.L. (Thugutowcy i Piastowcy) i N.Z.R. Zebranie to miało na celu omówienie sprawy utworzenia w Sejmie większości włościańsko-robotniczej. Dyskusja prowadzona na temat ogólnej sytuacji w kraju wykazała, że utworzenie większości takiej jest możliwe. N.Z.R. pójdzie ręka w rękę z P.P.S. w sprawie bezrobotnych i reform społecznych. O ile wyżej wymienione stronnictwa nie otrzymają pewnych gwarancji, że kwestję te w myśl żądań będą załatwione, to gremjalnie wystąpią z Sejmu.

O tekę ministra finansów.

Konwent senjorów obradował nad sprawą dymisji ministra Englicha, która została już definitywnie przyjęta. Postanowiono, by opróżnionej teki ministra finansów nie objął żaden parlamentarzysta. Rząd na stanowisko to wysunął kandydaturę dyrektora Karpińskiego. Przeciwko temu protestują gorąco posłowie galicyjscy, bowiem dyr. Karpiński jest twórcą projektu ostemplowania koron, które pociągnęłoby za sobą wielkie zubożenie Galicji.

—o—

Dziś, d. 5 kwietnia 1919 r.

Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej

nabywać można (po potrąceniu procentu)

100	markowe,	koronowe,	rublowe	za	97,14
500	"	"	"	"	485,70
1.000	"	"	"	"	971,39
5.000	"	"	"	"	4856,95
10.000	"	"	"	"	9713,89

Wiadomości bieżące.

—

Z Rady Miejskiej.

Najbliższe posiedzenie Rady Miejskiej odbędzie się we wtorek dnia 8-go kwietnia 1919 r. godz. 6 po poł. w sali posiedzeń Rady Miejskiej przy ul. Pańskiej 115. Porządek dzienny posiedzenia tego obejmuje. I. Komunikaty. II. Deklaracje. III. Wybory:

1. Delegacji miejskich (na zasadzie odnośnego wniosku magistratu oraz zgodnie z art. 49 ustawy tymcz. a sam. miej.); 2. Ławników dla sądu okręgowego i sądów pokoju (na zasadzie odnośnej odezwy prezesa sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 27 marca r. b.); 3. Delegata Rady Miejskiej m. Łodzi oraz jego zastępcy do Rady szkolnej okręgu łódzkiego (na zasadzie odnośnej odezwy Rady szk. okr. z dnia 11 marca r. b.); 4. Ustalenie wysokości kwot, powyżej których w zakresie zatwierdzenia ugód wzgl. umarzania sporów, dotyczących nieruchomości, Rada Miejska zastrzega sobie decyzję (na zasadzie art. 21 p. 10 ustawy tymcz. o sam. miej.); 5. Wnioski: a) Magistratu w sprawie: 1) wyznaczenia mrk. 120,000 do dyspozycji powiatowego komitetu robót publicznych na roboty ziemne i brukarskie przy niwalacji szosy Zgierskiej; 2) wyasygnowania do dyspozycji delegata Ministerstwa robót publicznych kwoty mrk. 30,000 tytułem zaliczki zwrotnej, na prowadzenie studjów kolejowych, niezbędnych do rozpoczęcia budowy linji kolejowej łódzkiej i linji Zgierz — Ozorków — Krośniewice ewent. Kutno; b) radnych: 1) rad. Lichtensteina i tow; w sprawie niewypładania przez magistrat mrk. 60,000, przyznanych przez Radę Miejską dla bibliotek przy stow. oświatowyck i związkach robotniczych (na zasadzie uchwał Rady z dn. 29. X. i 10. XII. 1918 r.); 2) rad. Margolisa i tow. w sprawie wstrzymania eksmisji bezrobotnych oraz utworzenia przy zarządzie miejskim urzędu mieszkaniowego; 3) rad. Pokorskiego i tow. w sprawie otwarcia gimnazjum miejskiego; 4) rad. Wolczyńskiego i tow. w sprawie przyznania kółku bałuckiemu opieki nad dziećmi mrk. 2,500 tytułem dalszego subsydjum: 5) rad. Wolczyńskiego i tow. w sprawie podwyższenia jednorazowego dodatku drożyźnianego dla nauczycieli robót ręcznych z mrk. 125 do 250; c) komisji pracy w przedmiocie uregulowania płacy nauczycieli przychodnich w związku z podwyższeniem wynagrodzenia wszystkich pracowników miejskich i nauczycieli.

Z komisji radzieckich.

Prezydjum radzieckiej komisji skarbowej ukonstytuowało się w sposób następujący: przewodniczący Izdebski, zastępca Kaffanke, sekretarz M. Drabarek, zastępca — Zakrzewski; komisji regulaminowo-prawnej: przewodniczący Kern, zastępca dr. Margolis, sekretarz—Macińska i Koziołkiewiczówna.

Wizytacja.

Wczoraj o godz. 12 w poł. prezydent miasta p. Al. Rżewski odwiedził biuro urzędu stanu cywilnego, sprawy urzędu zreferował prezydentowi urzędnik stanu cywilnego, p. I. Szwarcman. P. Rżewski zainteresował się bardzo tymi sprawami. Objął on od dziś swe czynności jako przewodniczący wydziału urzędu stanu cywilnego.

Wznowienie rejestracji bezrobotnych.

Z powodu przybycia znacznej ilości bezrobotnych z Niemiec i innych miejscowości do Łodzi, państwowy urząd pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami wznowił rejestracje bezrobotnych. Rejestracja przeprowadzana jest przy ul. Piotrkowskiej № 150.

Z komitetu dla bezrobotnych.

Komitet dla bezrobotnych wydał w miesiącu marcu w powiecie łódzkim (Zgierz, Aleksandrów, Konstantynów, Rzgów) zapomogi 16,704 rodzinom, 14,405 ojcom rodzin, 18,214 kobietom i 29,696 dzieciom na sumę 514,576 mk.

W powiecie łaskim (Pabjanice, Zelów, Widzew, Łask, Góra Pabjanicka, Lutomiersk) 27,189 rodzinom, 18,936 ojcom rodzin, 28,824 kobietom, 41,780 dzieciom na sumę mk. 136,224 fen. 84.

W powiecie brzezińskim (Tomaszów, Brzeziny, Koluszki, Stryków, Łazisko, Dobieszków, Osiny, Rogów, Głowno) 20,754 rodzinom, 14,426 ojcom rodzin, 19,035 kobietom, 40,446 dzieciom, na sumę mk. 98,08 fen. 14.

Ogółem wypłacono mk. 2,784,690 fen. 48. Komitet bezrobotnych obecnie jest zajęty nową rejestracją rodzin, liczba których z każdym dniem wzrasta.

W najbliższym czasie komitet wypłacać będzie bezrobotnym zapomogi częściowo gotówką, częściowo — produktami spożywczymi.

Do inwalidów oficerów.

Wzywam wszystkich inwalidów oficerów z wojny obecnej, bez względu z jakiej armji pochodzą, ażeby w dniach 5, 7 i 8 kwietnia w godz. urzędowych od 9—4 po poł. zgłosili się do Ekspozytury Sekcji Opieki przy ul. Ewangielickiej 17, dla zarejestrowania się,

Kierownik Ekspozytury S, O. M. S. W.
M. Kłóbukowski, pułk. artylerji.

Nominacja.

Przewodniczącym wydziału zaopatrywania miasta został ławnik Baryka, członek P. P. S.

Zebranie delegatów kółek roln.

Przedwczoraj odbyło się ogólne zebranie delegatów kółek rolniczych okręgu łódzkiego.

Przybyło 21 delegatów. Instruktor rolnictwa referował sprawozdanie z działalności instruktorskiej oraz rezultaty prowadzonych obecnie kursów dla małorolnych.

Uchwalono urządzić kursy dla kierowników kółek, oraz — w maju — kursy pszczelnictwa. Postanowiono rozminąć pomięczy włościaństwem agitację na rzecz zapisów na pożyczkę państwową.

W końcu zawiadomiono, iż gminy otrzymały już surowy nakaz władz powiatowych o konieczności obowiązkowego oczyszczenia sadów z robactwa i tępienia tegoż. Podniesiono również konieczność obowiązkowego dostarczania do okręgu kwartalnych sprawozdań z działalności poszczególnych kółek.

Pożyczki na roboty publiczne.

Ministerstwo spraw wewnętrznych zatwierdziło następujące pożyczki, uchwalone przez magistraty i sejmiki powiatowe, a przeznaczone na prowadzenie robót publicznych:

Magistraty: Włocławka 850 000 mk., Częstochowy 200,000 mk., Ozorkowa 320,000 mk., Łodzi 800,000 mk., Tomaszowa Maz. 1,500,000 mk., Skierniewic 100,000 mk., Żyrardowa 150,000 mk.

Sejmiki: Ostrowski 60,000 mk., Olkuski 100,000 mk. i 2,000,000 koron, Przasnyski 800,000 mk., Włocławsko-Nieszawski 150,000 mk., Mińsko-Mazowiecki 1,400,000 mk., Ostrołęcki 300,000 mk., Radomski 1,000,000 kor., Kozienicki 150,000 Będziński 760,000 marek, Noworadomski 500,000 mk.

Pożyczki te zrealizowane są przez Skarb Państwa.

Zebranie inwalidów wojennych.

Wszyscy inwalidzi wojskowi, zarówno oficerowie jak i szeregowcy, którzy stawali przed komisją wojskowo-lekarską i posiadają odpowiednie legitymacje, zechcą przybyć na ogólne zebranie mające się odbyć w niedzielę, dnia 6 b. m., o godz. 2-ej po poł. w lokalu Związku „Arfy" przy ul. Wólczańskiej № 23, w celu wyboru delegatów na zjazd do Warszawy.

Z prosektorjum miejskiego.

W miesiącu marcu przywieziono do prosektorjum zwłoki 23 osób, na których dokonano 17 sekcji, z nich 11 klinicznych i 6 sądowych; pozatem wykonano 23 badania histopatologiczne.

Walka ze świerzbą.

W miejskim zakładzie ambulatoryjnego leczenia chorych, dotkniętych świerzbą, leczono w marcu 1778 osób. w tej liczbie 704 osób, w tej liczcie 704 mężczyzn, 690 kobiet i 384 dzieci. Porad udzielono 3036, dezynfekcji dokonano 1778, kąpieli i natrysków zastosowano 3252.

Prawosławni w wojsku polskiem.

Niektóre gazety żargonowe przyniosły wiadomość, jakoby do służby w wojsku polskiem nie pociągano młodzieńców wyznania prawosławnego. Jest to mylne. Do służby w wojsku polskiem powołuje się poborowych, posiadających obywatelstwo polskie, bez względu na wyznanie. Natomiast brak obywatelstwa polskiego zupełnie wystarcza, aby poborowy został uwolniony od służby wojskowej.

Godne naśladowania.

W biurze miejscowej Rady Opiekuńczej w Łodzi wywieszono ogłoszenie treści następującej: Panie, zajęte pracami społecznemi w Łódzkiej Miejscowej Radzie Opiekuńczej uprzejmie proszą panów o niecałowanie rąk, ubranych w rękawiczki. Szczególnie niehygieniczne są rękawiczki kortowe. Uścisk ręki przy powitaniu zupełnie wystarczy dla wyrażenia

szacunku, niekoniecznie potrzebnym jest wyczaj całowania rękawiczek, już dawno na zachodzie zarzucony.

O święta dla żołnierzy-żydów.

Zarząd gminy starozakonnych m. Łodzi zwrócił się do dowództwa wojsk okręgu łódzkiego z prośbą o zakomunikowanie gminie liczby żołnierzy-żydów załogi tutejszej, celem zaopatrzenia ich w żywność rytualną podczas świąt wielkanocnych.

Teatr Polski.

Dziś w sobotę teatr daje dwa przedstawienia: Po południu o godz. 4 ej po cenach najniższych ukażą się dwa utwory Wyspiańskiego: „Warszawianka" i „Sędziowie".

Wieczorem o g. 7.30 wodewil ze śpiewami i tańcami p. t. „Robert i Bertrand" z pp.: K. Tatarkiewiczem i Woskowskim w rolach tytułowych.

Przygotowania do „Balladyny" są już w pełnym biegu.

Benefis dyr. Br. Szulca.

W poniedziałkowym koncercie benefisowym dyr. Bronisława Szulca, prócz St. Gruszczyńskiego, pierwszego tenora opery warszawskiej, wystąpi młoda fenomenalna skrzypaczka Irena Dubiska, uczenica Br. Hubermana.

Panna Dubiska koncertowała już we wszystkich wielkich miastach europejskich i jak twierdzi jednogłośnie krytyka zagraniczna, posiada ona niezwykłą technikę, a swym przepięknym tonem potrafi czarować słuchaczy. To też gra jej wywiera istotnie potężne wrażenie.

Jak było do przewidzenia, koncert benefisowy wielce sympatycznego i cenionego dyrygenta Bronisława Szulca, wywołał w mieście naszem ogromne zainteresowanie i nie ulega wątpliwości, że cała muzykalna Łódź w dowód uznania uczci tłumnie to święto artystyczne.

Bilety w „Czytelni Nowości" Alfreda Straucha, Dzielna 12.

„Casino"

Demonstrowany obecnie dramat p.t. „Awanturnica" należy rzeczywiście do rzędu bardzo dobrych wytworów kunsztu filmowego.

Obfituje on w dobre pomysły powikłań psychologicznych, w świetnie wyreżyserowane i z przepychem wystawione sceny tłumów na balu maskowym, nie mówiąc już o nadzwyczaj ciekawej grze Poli Negri i Harry Liedtkego, prawdziwych artystów w sztuce filmowej.

TEATR POLSKI (Cegielniana 63)
pod dyr. Franciszka Rychłowskiego.
Sobóta, 5 kwietnia. Po południu o godz. 4-ej po cenach najniższych 1) **„Warszawianka"**, pieśń z roku 1831 napisał St. Wyspiański, 2) **„Sędziowie"**, trag. w 3 odsł. St. Wyspiańskiego. Wieczorem o g. 7.30 **„Robert i Bertrand"** wodewil w 4-ch aktach G. Leroux.

Brzeziny.

Z Rady Miejskiej.

Główny komitet wyborczy zawiadomił magistrat, że dokonane 9 marca r. b. wybory nowej Rady Miejskiej nie zostały zakwestjonowane. Pierwsze posiedzenie organizacyjne nowej Rady, na którem dokonany zostanie wybór nowego burmistrza, jego zastępcy i trzech ławników, odbędzie się we wtorek, dnia 8 kwietnia.

Pobór.

Pobór rocznika 1898 z powiatu brzezińskiego ukończono w tutejszym biurze oficera ewidencyjnego podpor. W. Grodzkiego w poniedziałek, dnia 31 marca. Na 1521 popisowych stawiło się 930. Z Tomaszowa stawiła się tylko jedna trzecia część popisowych, gmina Popień również wykazała duże braki. Z 930 rekrutów uznano 821 za zdolnych, 25 za niezdolnych, 74 odroczono.

—o—

Położenie na Śląsku Cieszyńskim.

Rada narodowa Cieszyńska podaje w komunikacie, że stosownie do uchwał polskich organizacji zawodowych i politycznych górnicy 26 b. m. stanęli do pracy w kopalniach. O ile czesi ugodę dotrzymają a wojsko czeskie nie będzie niepokoić górników i ich rodzin, praca będzie szła normalnie. Dyrekcja kolei państwowej w Ołomuńcu, która wbrew ugodzie z 5 listopada objęła zarząd dworca w Boguminie rozesłała wczoraj następujący okólnik. Do urzędu ruchu w Boguminie donosi się, że obywatele obcych państw, którzy przez 10 lat przebywali w naszym kraju, mogą tylko wtedy pozostać w republice czeskiej, jeżeli się postarają o prawo przynależności, którejkolwiek gminie tutejszej i udowodnią, że nie odnosili się nigdy wrogo do narodu czeskiego, ponadto czy mają za żony czeszki i że dzieci swoje wychowują po czesku, oraz że mają zamiar tu pozostać. Wszystkich którzy tym warunkom nie odpowiadają należy zwolnić od służby. Wyjątek stanowią tymczasowo obywatele państwa rumuńskiego i ruskiego oraz obywatele Ks. Cieszyńskiego. Rumunom, rusinom i ślązakom można wypłacić dodatek drożyźniany dopiero po definitywnym rozstrzygnięciu ich przynależności państwowej.

Ostrze tego zarządzenia zwraca się przeciw kolejarzom polskim przynależnym do Galicji. Rada narodowa Cieszyńska wniosła energiczny protest do komisji aljantów w Cieszynie.

We wtorek rozpoczęła swoją działalność mięszana komisja czesko-polska do której należy 3 polaków cywilnych i 1 wojskowy oraz taka sama ilość przedstawicieli ze strony czeskiej. Komisja ta ma rozpatrywać kwestje sporne, jakie wyłonią się między polakami a czechami.

Komisja została utworzona na żądanie komisji aljantów w Cieszynie. Ze strony polskiej weszli do niej radca górnictwa Czapliński, dr. Władysław Michejda, oraz reprezentant rządu warszawskiego dotąd nie wyznaczony, a jako przedstawiciel wojskowy, brygadjer Latinik.

—x—

Na Polski Skarb Narodowy.

(Złożono w redakcji „Głosu Polskiego"):

Konstanty Tomaszewski 2 mk. srebrem, 2 rb. srebrem. 368

Bolesław Makowski 5 mk. sr. 369

Ofiary

złożone w „Głosie Polskim":

Na Dom Sierot (Północna 38).

D-rostwo Czarnożył 100 mk.

Zamiast kwiatów w rocznicę ślubu pp. Litauer—d-rostwo Czarnożył 25 mk. 365

Zofja Lewin 20 mk., M. Rozencwejg 20 mk., Rozman 5 mk., Olszer 5 mk., M. Kowalska 5 mk., L. Kronenberg 5 mk., S. Sulkes 5 mk., Pływacki 10 mk., H. Rechtman 10 marek.

Na szkołę głuchoniemych (Zielona 23).

Zamiast kwiatów w rocznicę ślubu pp. M. Lewinson—bezimiennie 5 mk. 362

Na wieczyste łóżko w „Uzdrowisku" imienia b. p. Wacława Lande (przy Tow. pielęgnowania chorych).

Zamiast kwiatów na grób przedwcześnie zmarłego zięcia i szwagra b. p. Wacława Lande — Englowie 50 mk. 370

Zamiast kwiatów na grób przedwcześnie zmarłego szwagra b. p. Wacława Lande— Romanostwo B. 50 mk. 371

—o—

Ciągnienie Loterji R. G. O.

Wczoraj, w piątek, w pierwszym dniu ciągnienia trzeciej klasy loterji R. G. O. padły następujące wygrane:

Mk. 45 000 5355.
Mk. 20,000 21036.
Mk. 15.000 36256.
Mk. 10.000 35440.
Mk. 5,000 16934.
Mk. 2,000 21665, 22453.
Mk. 1,500 941, 33891, 46408.
Mk. 1,000 6.896, 10652, 14232, 14158, 20316, 26675, 27700, 27933, 33065, 43093, 47009.
Mk. 800 1035, 8553, 9938, 12144, 12769, 14474, 22007, 29253, 29280, 29471, 31804, 32379, 37240, 49698.

—o—

Giełda warszawska.

Dnia 4 kwietnia.

Papiery procentowe bez zmiany. Ruble i korony zniżkowo.

6% Obl. m. Warszawy — 195.
4 i pół proc. Listy Ziem. A i B. — 189 i pół.
4 proc. Listy Ziemskie —
5 proc. Listy m. Warszawy — 195.75
4 i pół proc. Listy m. Warszawy — 189 i pół.
5 proc. listy zastawne m. Łodzi —
Ruble: 500 — 114.50—111.
Ruble dumskie — 66.50 — 65.
Kiereńki —.
Korony — 45.60—44.35

Zawiadomienie.

Koncesjonowany I-y Dom Komisowo-Licytacyjny

„UNION"

Łódź, Benedykta № 2

Warunki dogodne. Warunki dogodne.

a) Oddział licytacyjny.

Przyjmuje się do sprzedania z licytacji i z wolnej ręki: wszelką biżuterję, złote i srebrne przedmioty, bronzy, antyki, rzeźby, obrazy, dywany, maszyny do pisania i do szycia, instrumenty muzyczne, meble stylowe i nowoczesne i t. d. Licytacje odbywać się będą w obecności władzy i będą ogłaszane.

b) Oddział pośrednictwa.

Pośredniczy się przy kupnie i sprzedaży wszelkich nieruchomości, a także lokowaniu kapitałów.

c) Oddział komisowy.

Przyjmuje się wszelkie towary do komisowej sprzedaży. 789—4

Od ognia i kradzieży zabezpieczone.

Pralnia chemiczna

Damskiej i męskiej garderoby oraz bielizny

E. Muszyński, ul. Dzielna № 22 874—1

— — wykonywa na czas po cenach przystępnych. — —

Porcelanę

poleca L. Lewin Łódź

i szyby po cenach fabrycznych Piotrkowska 83

CUKRY

po cenach hurtowych i detalicznych poleca 841—3

Stefan Piotrowicz, Łódź, Piotrkowska 127

INSTYTUT ELEKTROLECZNICZY

przy lecznicy „UNITAS", Pusta № 19,

— pod kierunkiem Dr. N. Goldbluma. —

Elektryzacja, d'Arsonvalizacja, Diathermia, kąpiele elektryczne, wodne, czterokomorowe i inne.

— Godziny przyjęć: od 10—11 rano i od 6—7 wiecz. — 241

Salon fryzjerski dla Pań!

Czesanie podług najnowszych żurnali. Masaż twarzy. Manicure. Pedicure, oraz wycinanie odcisków bez bólu. Mycie i suszenie włosów za pomocą elektryczności. Farbowanie włosów specjalnym sposobem nieszkodliwym i trwałym za pomocą kataplazmy. Wyjątkowo niebywale bogaty wybór farb. Poleca się wszelkie wyroby włosiane. Zastosowanie jaknajszersze wymagań hygjeny.

Paulina ZYLBER, Łódź, Al. Kościuszki № 27.

Casino

Tylko jeszcze dni parę!

Najpotężniejszy dramat sezonu 1919 r. odegrany w Meksyku, Valparaiso i Londynie p. t.

AWANTURNICA

z wybitną polską gwiazdą kinemat.

POLĄ NEGRI

Olśniewająca wystawa!

Imponujący przepych!

Najnowsze toalety!

Najnowsze tańce!

Niebywały bal maskaradowy!

KTO ma dużo podartych pończoch?

Niech się uda na

Piotrkowską 145, m. 14, I-e piętro.

Przy dzisiejszej drożyźnie wielka oszczędność!!!

Z 6-ciu par podartych pończoch 4 pary odnowione skarpetek 3

Pończochy muszą być prane i maglowane. 2080—1

Ważne dla Pań Modystek!

Polecam najnowsze modele **kwiatów, piór fantazyjnych** oraz inne dodatki do kapeluszy. Świeżo otworzony sklep

„Luba" (Glancówna) Piotrkowska Nr. 25 (w podwórzu).

Zarząd Towarzystwa Pielęgnowania Chorych „BYKUR CHOLIM" zaprasza niniejszym krewnych i przyjaciół

b. p. Dr. LEONA GROSMANA

na nabożeństwo żałobne, które odbędzie się w rocznicę skonu w niedzielę, dn. 6 kwietnia o godz. 12-ej w południe, w synagodze przy Nowym Rynku № 10.

We wtorek, dnia 8-go b. m.

w Sali Stow. Handlowców Polskich

przy ulicy Piotrkowskiej № 108 odbędzie się

Przedstawienie teatralne

na cel niesienia pomocy dla żołnierzy 28 pułku piechoty, walczących na froncie.

Odegraną zostanie komedja Kałuckiego

GRUBE RYBY.

942—1 Początek o godz. 7 wiecz.

Bilety wcześniej do nabycia w cukierni SZANIAWSKIEGO.

Mleczarnia „WRZOS"

Piotrkowska № 100, róg Przejazd.

Najlepsze, najtańsze, najsmaczniejsze śniadania, obiady i kolacje a la carté. Obiady z 4-ch dań—4 mk., z 3-ch—mk. 2.50.

Codziennie świeże flaki. : : : Codziennie świeże flaki.

Za usługę specjalny procent się nie dolicza.

Nadszedł transport obuwia ze skóry

„AMERYKAŃSKIE"

fason Kaloszówki.

Damskie bronzowe i czarne od mk. 37.50

Dziecinne „ „ „ 19.50

Męskie „ „ „ 74.00

w Magazynie Moskiewskim, Piotrkowska № 44.

Nowe 976—3

Pasy Skórzane

oraz różne **chemiczn. smary**—najtańsze źródło tylko u

M. BAHARIERA, Piotrkowska № 83 (w podwórzu).

Do natychmiastowego wynajęcia poszukiwane jest

Mieszkanie od 5 do 8 pokoi.

położone w śródmieściu dla większego biura. Również poszukuje się

biurowe meble nowe lub używane.

Łaskawe oferty uprasza się składać pod „Ł. S. U." do administracji „Głosu". 931—1

Baczność Pracownice igły!!!

Strajk pracownic w zakładzie p. Heleny Sztuckiej (ul. Kilińskiego 128) nie został jeszcze zakończony.

Zarząd Związku.

Ogłoszenia drobne.

A. Łóżka, materace, szafy, stoły, krzesła sprzedaje najtaniej. Piotrkowska № 101, Korczak. 908—3

A. Meble różne, łóżka, materace, szafy, lustra, otomanę, łóżeczko dziecinne, zegar, słupki — sprzedam tanio. Piotrkowska 223—3. I p., front 568—10

A. Meble sprzedam tanio. Karola 8, m. 14, lewa oficyna, I piętro. 776—6

A. Meble: łóżka, materace, otomanę dywanową, krzesła, szafę sprzedam. Sienkiewicza 59, m. 4. Oficyna, pierwsze wejście, I piętro. 834—3

Akuszerka Nowakowska mieszka obecnie Dzielna 44, m. 18. 885—17

Administratorów agronomów, rządców rolnych, gospodynie wiejskie, miejskie, nauczycielki, freblanki, bony z szyciem, bufetowe, sklepowe, krawcowe z chlubnemi świadectwami poleca pierwszorzędne Biuro Nauczycielskie P. Sękowskiej, Przejazd 14. 930—3

Akuszerka Marja Kubicka przyjmuje. Piotrkowska № 199, m. 14. 762-8

Dużą pralnię o 3 pokojach w dobrym punkcie sprzedam. Wiadomość — Przejazd 34, sklep Fiszera. 970—1

Chiromantka studjowała w Paryżu, odgaduje procesy, kradzieże, zdolności, obroty handlowe, choroby i miłość. Juljusza 13, m. 46, prawa oficyna II p. 475—8

B. Meble nowe i używane sprzedaję po cenach najniższych. Orla 23. Stolarnia.

Dwa lub trzy pokoje umeblowane do wynajęcia. Aleje Kościuszki 32, m. 18. 980—2

Dwa pokoje z kuchnią, elektrycznością, od 1 maja do wynajęcia. Al. Kościuszki 26. 932—4

Do sprzedania kawiarnia z piecem cukierniczym, z powodu wyjazdu. Główna 62. 933—2

Do sprzedania: dywan, stół, krzesła, otomana. Zgierska № 74, m. 3. 940—3

Do ucznia klasy VI potrzebny korepetytor. Placowa 13. 901—2

Dr. obc. publ. posiada dypl. „Alliance Française", w Paryżu, udziela lekcji niemieckiego, francuskiego, angielskiego i włoskiego. Specjalność wymowa. W domu 1—4. Cegielniana 23, 1. 880—3

Drogista z 7-io letnią praktyką poszukuje posady. Wymagania skromne. Za wyrobienie posady odpowiednio wynagrodzę. Oferty w admin. „Głosu" pod „R. R." 990—2

Fortepian krótki Krall Seidlera — do sprzedania. Cegielniana 85, m. 11, od g. 1-ej. 871—3

Freblanki-wychowawczynie, prowadzące zajęcia w jęz. polskim, żydowskim, hebrajskim, do szkół, ochron, kompletów i na kondycje poleca Biuro Pracy Sekcji Przedszkolnego Wychowania przy Stow. Naucz. Żyd. (Piotrkowska 16). Zapisy przyjmuje się codziennie od 5—6 pp., w soboty i niedziele od 12—1. 823—2

Fortepian krótki, czarny, prawie nowy, piękny ton—do sprzedania. Zakątna 21, m. 14. 884—3

Krawaty przyjmuje do roboty, a także do przerabiania. Wólczańska 15, II podwórze, II piętro. 985—12

Meble: sypialne pokoje, stołowy, robione przed wojną, można tanio kupić. Rozwadowska 36, u stolarza. 523—15

Motocykl 2½ H. P. Fabryki N. S. U. do sprzedania. Zgierska 74, m. 3. 939—3

Meble sprzedaję: sypialnię dębową lakierowaną kremowo, stołowy, gabinet, szafy, łóżka. Dzielna 11—25, w podwórzu. 736—12

Mleczarnia w śródmieściu do sprzedania, wskutek wyjazdu. Oferty proszę składać pod „Mleczarnia" w „Głosie". 972—3

Młoda panienka poszukuje jakiegokolwiekbądź zajęcia za samo jedzienie. Może być do pomocy pani domu. Oferty pod „A. E." do admin. „Głosu". 998—1

Nowość na czasie!!! Niema już więcej podartych pończoch. Z 6-ciu par starych pończoch oddajemy 4 p. odnowione, z 6-ciu par skarpetek—3 p. odnowione. Uwaga: Pończochy muszą być prane i maglowane. Pracownia: Piotrkowska 114, m. 21, lewa ofic., II wejście, II piętro. Przyjmuje się również robótki do rysowania. 970—2

Osiołka kupię. Oferty składać w admin. „Głosu" pod „H. M. 46." 005—2

Pokój umeblowany z oświetleniem i obsługą do wynajęcia. Piotrkowska № 130, m. 5. 965—1

Pracownia kapeluszy M. Haltrecht, Piotrkowska № 120, przyjmuje do przefasonowania męskie, damskie, filcowe, słomkowe kapelusze podług najnowszych modeli, oraz cylindry. Ceny umiarkowane. 856—5

Poszukuję pokoju umeblowanego z osobnem wejściem, w śródmieściu. Oferty pod „100" w admin. „Głosu". 948—2

Poszukuję wózka dziecinnego spacerowego. Oferty sub. „Wózek" w „Głosie". 859—5

Pokój umeblowany, ładny, frontowy, z elektrycznością i wszelkiemi wygodami zaraz do wynajęcia. Orla 5, m. 8. 897-3

Pokój umeblowany z centralnem ogrzewaniem i elektrycznem oświetleniem do wynajęcia. Przejazd 40, m. 17. 001—1

Pokój z kuchnią do wynajęcia. Wiadomość: Nawrot 51, w sklepie. 992—1

Poszukuję ładnie umeblowanego pokoju z wszelkiemi wygodami. Oferty z ceną pod „H. M." do admin. „Głosu" 999—1

Student pol. (naucz. szkół średnich) udziela lekcji w zakresie nauk gimnazjalnych. Uzupełnia zaniedbaną naukę dorosłych. Przejazd № 48, m. 20. 973—3

Studentka matematyki udziela lekcji w zakresie 8-iu klas. Zgłoszenia pod „S. Z." do admin. „Głosu" 832—3

Szafę, 6 krzeseł, leżankę, bibljoteczkę, tanio sprzedam. Cegielniana 64, m. 9. 760—3

Rower mało używany sprzedam. Rzgowska № 2, m. 16. 921—2

Tapicer przyjmuje wszelkie obstalunki i reparacje po niskich cenach. Cegielniana № 64, m. 9. 759—3

Urządzenie sklepu kolonjalnego do sprzedania. Kaliska 18, w sklepie. 891—3

Zgubiono paszport, wydany w Łodzi, na imię Mendla Maneli. 946—3

Zgubiono paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Ajzyk Studendkowskiego. 982—3

Zgubiono paszport niemiecki, wydany w Górce Pabjanickiej, na imię Marji Ulman. 964—1

Zgubiono paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Ewy Kirszenbaum, oraz legitymację zapomogową Stowarz. Intelektualnych, Piotrk. 150. 991—1

Zgubiono paszport, wydany w Łodzi, na imię Józefy Chojnackiej. 006—3

Zgubiono paszport, wydany w Łodzi, na imię Abrama Wappnera. 971—3

Zgubiono paszport, wydany w Pabjanicach, na imię Antoniego Patorskiego. 945—1

Zgubiono paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Hermana Zajda. Odd. ul. Passaż-Szulca № 41. 961—1

Zgubiono legitymację chlebową, wydaną na imię Daniela Forelle, na 2 osoby. 979—1

Zgubiono legitymację chlebową, wydaną na imię Żeni Chytrowskiej. 956—1

Zgubiono legitymację chlebową, na imię Abrama Szepsa, na 7 osób. 994—1

200-500 marek dam za wyrobienie mi posady kasjerki przy wydawaniu biletów na stacji kolei żelaznej (chociażby na prowincji), lub w teatrze, gdyż taką tylko posiadam praktykę, ewentualnie pracę biurową w jednej z instytucji. Jestem polką-katoliczką. W razie potrzeby złożę kaucję. Dyskrecja zapewniona. Oferty w „Głosie" dla „H. M. 292". 876-2

Zgubiono tymczasowy dowód osobisty, wyd. przez Magistrat w Busku dn. 9-1 1919 r., № 32, na imię Zylberberg Rywki-Łaji. 899—3

Piękność

i Białość cery nadaje

Krem „ORO"

Redaktor i wydawca Marceli Sachs.